

3 — Dažd

— Ma vilinske su to rabote, kad ti kažem, Vukota, – prozbori tiho Tiomil osvrćući se nervozno po opustelom seocetu. Njegov saputnik ga prezrivo odmeri, pa reče :

— Tebi Tiomile k'o vrane da su mozak popile. Gde ti ovde vidiš kamenjare i vrbe?

Tiomil pogleda ka istoku i pažljivo osmotri okolinu kolskog puta što je prolazio kroz selo prateći zavojiti tok Morave. Vukota je bio u pravu. Nigde nije video ništa slično vilinskim staništima. Pa opet, sve mu se ovo nimalo nije dopadalo.

— Ma, da nisu Grci tu nešto čarali? Sa tim njihovim novim bogom nikad se ne zna. — započe da mozga Tiomil, ali sagovorik ga grubo prekide :

— Pusti, more, Grke. Ko je još čuo da se samo jedan Bog slavi? Proći će ih ta po-mama sama od sebe, pazi šta ti kažem! Pa nije narod blesav!

Uprkos Vukotinom ubeđivanju, Tiomila jeza nikako nije prolazila.

— Ama, gde su ovi ljudi? Nigde nikog nema! — nervozno se obrecnu.

— Pa dobro, jesi li ti slep kod očiju? Ne vide li one lešine i ratne sprave unaokolo? Bugari nadrlji, pa satrli selo. Šta bi drugo moglo biti? — Vukotu je sada već prilično nerviralo Tiomilovo zanovetanje.

— Bugari bi spalili selo, a ja ne vidim da je tu išta gorelo. Izgleda k'o da je neko maljem po njemu mlatio. — sumnjičavi pogled oblete po razorenim kućercima.

— Mož'bit' da su se susreli sa banovom vojskom, pobili se, pa onda stali da se naganjaju podalje odavde, a narod, prepa'nut bitkom, negde strugnuo... — nagađao je sad Vukota. Tiomil se nikako nije dao umiriti.

— Pa onda ne bi bilo ovoliko ratnih sprava. To se koristi kod opsade. Neće biti da je tu bilo borbe junačke! Uostalom, meni ovo nešto i ne liči na ratne sprave.

Vukotu je strpljenje najzad potpuno izdalo, pa dreknu :

— Pa ličim li ja tebi na nekoga vojskovođu!? Otkud znam!

Tiomil pažljivo osmotri poderanu odeću ispod koje su šepavo tapkale zdepaste i debele nožurde, saputnikovu ogromnu trbušinu i Vukotino žmirkajuće levo oko.

Ne, nije nimalo ličio na vojskovođu, ali ta činjenica baš i nije ulivala hrabrost. Vukota najzad prekide raspravu :

— Daj, brate, da mi vidimo šta se ovde dadne zdipiti. Poteci po kućama i grabi sve što blista, a onda da begamo pre no što se domaćini vrate!

Tiomil nikada nije bio protiv malo pljačke, a nastranu pomisao da će odmah potom napustiti ovo uznemirujuće mesto.

Dva drugara se posvetiše poslu, a nešto kasnije, kada se susretoše na dogovorenom mestu, gotovo ne poznadoše jedan drugoga, onako presvučeni u svečane halje što

su ih nakupili usput. Obojica behu teško natovareni robom za koju su verovali da će je lako prodati. Tiomil se zadihano obrati Vukoti, zabrinuto čkiljeći u nebo :

- Aj'mo brate, vidiš da se sprema oluja.— njegov sinji sapatnik podiže pogled
- Jes' vala, baš nešto gadno seva. Al' kako, more, ne čujem gromove?

Tiomil naglo promeni boju lica ugledavši ono što je Vukota ljubomorno skrivao u rukama.

- Auuuu. tebi je Perun baš bio na pomoći. Gde pronađe tu dijademu?
- A? Šta kažeš? Da 'oće još Perun i svoje kočije da mi uzajmi, pa da ovo lakše ponese... — Vukota ne dovrši rečenicu... — TRAAAS!
- Uuuuh, Svetovid te jeb'o - procedi Tiomil zgranuto buljeći u šaku što je i dalje grčevito stezala blistavu dijademu, vireći ispod još blistavijih plameno — crvenih karuca, čiji je točak neprestano tandrkao, vrteći se zaludno okrenut nebu. Trenutak kasnije tlo se zatreslo, nebasa se raskriliše, a zaglušujuća tutnjava isprati dažd što se stade prosipati posvuda oko naselja.

*

Radna kabina, kroz čiji prozor behu izbačena nečija stopala, bila je smeštena na vrhu ogromne konstrukcije, tik iznad natpisa „zadržavanje u radnoj zoni opasno po život“.

Kao igračka, pod njome je jurcao Bobcat bager, naguravajući gomile otpada ispod gigantskog reflektora, smeštenog na kraju rampe koja se nadnosila nad prenatrpanom halom..

— Joso, znaš li bog'te da sam čuo da Ameri mogu da odbace nosač aviona do jure... Odjeknu iz Bobcat-a glas koji je pokušavao da nadjača združenu buku motora i opšte lomljave, derući se u mikrofoni komunikatora.

— Ma ne znam ti ja tog tvog Jureta, nego skupi taj krš, pa da uključim dezintegrator.— Reči izgovorene dubokim baritonom bile su praćene živahnim stepovanjem izbačenih stopala.

- Ama, nije to dezintegrator već temporalni dilatator... Vremeplov, brate.
- A koliko sam ti ja, bre, puta rekao da me to uopšte ne zanima, ha? Ima đubre, nema đubre... To je sve što treba da znam. Šta me briga gde ono nestaje?! Jesi li više to završio?

Bobcat se odmače i iz komunikatora se začu jedno : mmhhmm.

Nožurde sa prozora kabine nestadoše, a zatim se uz snažno škljocanje relea i buku motora rampa počela uzdizati. Tren kasnije ogromnu gomilu đubreta obasjala je blještavo ljubičasta svetlost i prizor je počeo da treperi. Uz jedno snažno HHVUUUŠŠŠ gomile nestade. Noge se vratiše na prozor kabine.

- Naguraj još jednu gomilu, pa smo za danas završili.

*

— Svetovid poklanja, Svetovid ne objašnjava... Svetovid iskušava vašu mudrost...

Sveštenikovo lice nije ničime pokazivalo osećaje, iako je hiljaditi put odgovarao na uvek ista pitanja svojih suseljana, dok su mu pod nos gurali čudne stvarčice prefinjene izrade, zahtevajući od njega da im razjasni njihovu namenu.

Prokleta kljusina nikako nije htela preko kopalja, a bez tog zlehudog konja nije mogao dati proročanstvo. Iskreno govoreći, najradije bi mrcini u guzicu strpao čičke — ali kako je mogao biti siguran da dažda više nema? Kako je u bilo šta mogao biti siguran?

Već drugi mesec bejahu u planinama, poštujući odluku staraca da izbegnu iz sela kako bi preživeli dažd i ljudi su postajali sve napetiji.

Ko zna da li će se ikada vratiti? Nije delovalo da ovome ima kraja.

— Svetovid poklanja, Svetovid ne zamenjuje robu... Svetovid...